

Na podlagi 19. točke tretjega odstavka 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o zmanjševanju obremenjevanja okolja z emisijami toplogrednih plinov z ladij

1. člen
(vsebina)

Ta uredba v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, str. 32), zadnjič spremenjeno z Direktivo (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov (UL L št. 130 z dne 16. 5. 2023, str. 134; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/87/ES), določa zahteve za zmanjševanje emisije toplogrednih plinov z ladij.

2. člen
(izrazi)

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. Ladjarska družba je lastnik ladje ali katera koli druga organizacija ali oseba, kot je upravljavec ali zakupnik gole ladje, ki je od lastnika ladje prevzela odgovornost za upravljanje ladje ter je s prevzemom take odgovornosti soglašala, da bo prevzela vse dolžnosti in odgovornosti, ki jih nalaga Mednarodni kodeks za varno upravljanje ladij in preprečevanje onesnaževanja iz Priloge I k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 336/2006 (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 1), in izvaja dejavnost, določeno v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES.
2. Plovba je vsako gibanje ladje, ki se začne ali konča v pristanišču postanka.
3. Potniška ladja za križarjenje je potniška ladja, ki nima krova za tovor in je namenjena izključno za komercialni prevoz potnikov s prenočiščem med plovbo po morju.
4. Pristanišče postanka je pristanišče, v katerem se ladja ustavi, da natovori ali raztovori tovor ali da vkrca ali izkrca potnike; ali pristanišče, v katerem se ladja za delo na morju ustavi zaradi menjave posadke; izvzeti so postanki, namenjeni izključno oskrbi z gorivom ali zalogami, menjava posadke ladij, ki niso ladje za delo na morju, postankom v suhem doku ali popravi ladje, njene opreme ali obojega, postanki v pristanišču, ker ladja potrebuje pomoč ali je v stiski, prevozi z ene ladje na drugo izven pristanišč, postanki, ki so namenjeni izključno iskanju zavetja pred slabim vremenom ali so potrebni zaradi dejavnosti iskanja in

reševanja, in postanki kontejnerskih ladij v sosednjem pristanišču za pretovarjanje zabojnikov, kot jih določi Komisija.

5. Ro-ro ladja je plovilo v skladu s Pomorskim zakonikom.

6. Upravljanje ladje je določanje prepeljanega tovora ali poti in hitrosti ladje.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen kot v zakonu, ki ureja varstvo okolja.

3. člen **(predaja emisijskih kuponov za ladjarske družbe)**

(1) Ladjarska družba, ki ima načrt spremljanja emisij odobren v skladu z Uredbo (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 55), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2776 z dne 12. oktobra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za spremljanje emisij toplogrednih plinov in drugih pomembnih informacij v zvezi s pomorskim prometom (UL L št. 2023/2776 z dne 14. 12. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/757/EU), je odgovorna za emisije toplogrednih plinov iz svojih ladij v naslednjih deležih:

1. 50 odstotkov emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka pod jurisdikcijo države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica) in prihodom v pristanišče postanka zunaj jurisdikcije države članice;

2. 50 odstotkov emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča postanka zunaj jurisdikcije države članice in prihodom v pristanišče postanka pod jurisdikcijo države članice;

3. 100 odstotkov emisij z ladij, ki opravljajo plovbe z odhodom iz pristanišča pod jurisdikcijo države članice in prihodom v pristanišče pod jurisdikcijo države članice, ter

4. 100 odstotkov emisij z ladij med privezom v pristanišču postanka pod jurisdikcijo države članice.

(2) Ladjarska družba mora v registru Unije vsako leto do 30. septembra predati emisijske kupone registru Unije v skladu z naslednjim razporedom:

1. 40 odstotkov sporočenih in preverjenih emisij v skladu z Uredbo 2015/757/EU za leto 2024;

2. 70 odstotkov sporočenih in preverjenih emisij v skladu z Uredbo 2015/757/EU za leto 2025 in

3. 100 odstotkov sporočenih in preverjenih emisij v skladu z Uredbo 2015/757/EU za leto 2026 in vsako leto po tem.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ladjarska družba preda pet odstotkov manj emisijskih kuponov od svojih preverjenih emisij, ki nastanejo do 31.

decembra 2030 pri ladjah, kategoriziranih za plovbo v ledu kategorije IA ali IA Super ali drugo enakovredno kategorijo, določeno na podlagi priporočila HELCOM 25/7.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ladjarski družbi ni treba predati emisijskih kuponov za emisije, ki nastanejo do 31. decembra 2030 pri plovbah:

1. ki jih opravijo potniške ladje, razen potniških ladij za križarjenje, in ladje ro-ro med otoki in pristanišči, določenimi v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2023/2895 o določitvi seznama otokov in pristanišč ter seznama transnacionalnih pogodb o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe, in emisije iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj navedenih pristanišč;

2. ki jih opravijo potniške ali ro-ro ladje v okviru transnacionalne pogodbe o opravljanju javne službe ali transnacionalnih obveznosti javne službe, določenih v predpisu EU iz prejšnje točke, in v zvezi z emisijami iz dejavnosti takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišč;

3. med pristaniščem v najbolj oddaljeni regiji države članice in pristaniščem v isti državi članici, vključno s plovbami med pristanišči znotraj najbolj oddaljene regije in plovbami med pristanišči v najbolj oddaljenih regijah iste države članice in med njimi, ter pri dejavnostih takšnih ladij v zvezi s takšnimi plovbami znotraj pristanišča.

4. člen **(globo za presežne emisije)**

(1) Ladjarska družba plača globo za presežne emisije v višini 100 eurov za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, ki jo je izpustila v zrak v preteklem koledarskem letu in presega količino emisijskih kuponov, predanih v skladu s 3. členom te uredbe.

(2) O višini globe, ki jo je dolžna plačati oseba iz prejšnjega odstavka, odloči ministrstvo z odločbo.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena plača globo najpozneje 30. dan od pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka.

(4) Višina penalov iz prvega odstavka tega člena se od 1. januarja 2013 vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani Statističnega urada EU v mesecu aprilu. Višino penalov v skladu s tem odstavkom določi Vlada s sklepom.

(5) Ne glede na plačilo globe mora oseba iz prvega odstavka tega člena ob naslednji predaji predati tudi vse emisijske kupone, ki bi jih morala predati v skladu z določbo 3. člena te uredbe.

5. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. IPP 007-87/2024
Ljubljana, dne xx. xx. 2024
EVA 2024-2570-0034

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. Pravna podlaga

19. točke tretjega odstavka 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE).

II. Namen priprave uredbe

1. januarja 2024 so se na podlagi Direktive (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov (v nadaljevanju: Direktiva 2023/959/EU) v obstoječi sistem trgovanja z emisijskimi kuponi v EU, v katerega so že vključeni upravljavci naprav in operatorji zrakoplovov, vključile tudi ladjarske družbe, ki imajo obveznost predaje emisijskih kuponov za emisije toplogrednih plinov z ladij z bruto tonažo nad 5000 ton. Rok za prenos Direktive 2023/959/EU v delu, ki se nanaša na sistem trgovanja z emisijskimi kuponi za upravljavce naprav in ladjarske družbe, v nacionalni pravni red Republike Slovenije je bil 31. december 2023.

Vlada Republike Slovenije je delni prenos te direktive izvedla s sprejetjem Uredbe o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih ter dodelitvi brezplačnih emisijskih kuponov za naprave in operatorje zrakoplova (Uradni list RS, št. 27/24), s katero je določila, da je ministrstvo, pristojno za okolje, pristojni organ za ladjarsko družbo, ki opravlja dejavnost pomorskega prometa, določeno v Uredbi 2015/757/EU, in je registrirana v Republiki Sloveniji ali ji je pripisana na podlagi predpisa Evropske unije, ki določa seznam ladjarskih družb z navedbo pristojnega upravnega organa. S tem se je v skladu z Uredbo (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 55), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo (EU) 2023/2776 Komisije (EU) z dne 12. oktobra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za spremljanje emisij toplogrednih plinov in drugih pomembnih informacij v zvezi s pomorskim prometom (UL L št. 2023/2776 z dne 14. 12. 2023) zagotovila pravna podlaga za odobritev načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov ladjarskim družbam in za uveljavitev zahteve za poročanje o emisijah teh ladij.

Podnebni zakon, ki je v pripravi, bo sistem trgovanja z emisijskimi kuponi za ladjarske družbe celovito uredil in predlagano uredbo razveljavil. Do začetka njegove veljavnosti pa je potrebno zagotoviti tudi pravno podlago za izvajanje določb, ki se nanašajo na predajo emisijskih kuponov za emisije toplogrednih plinov z ladij. Te bodo morale ladjarske družbe prvič predati šele 30. septembra 2025 za emisije, ki so jih ladje, za katere so pristojne, izpustile v letu 2024. Kljub temu pa je že v letu 2024 potrebna pravna podlaga za uveljavitev zahteve za predajo emisijskih kuponov, ki je ena od sestavin odločbe o odobritvi načrta monitoringa emisije toplogrednih plinov z ladij.

V ta namen predlagana Uredba o zmanjševanju obremenjevanja okolja z emisijami toplogrednih plinov z ladij na podlagi 19. točke tretjega odstavka 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE), ki pooblašča Vlado Republike Slovenije, da predpiše prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji, določa deleže emisij toplogrednih plinov s plovb ladij, za katere je odgovorna posamezna ladjarska družba. Uredba prav tako določa postopno predajo emisijskih kuponov v letih 2025 in 2026 ter izjeme za emisije, za katere ladjarski družbi emisijskih kuponov bodisi ni potrebno predati bodisi je lahko preda manj. Predlagana uredba predvideva tudi globe za presežne emisije.

Zaradi časovnega okvira je predviden skrajšan rok za uveljavitev uredbe, to je naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.